

Tornator Oy

TASEKIRJA

31.12.2008

Tornator Oy:n toimintakertomus 2008

Yleistä

Tornator Timberland –konserniin kuuluivat emoyhtiön lisäksi Tornator Timberland Estonia Oü (100,0 %), SC Tornator SRL (100,0 %) ja Oituz Private Forest District SRL (100,0%).

Liikevaihto ja tulos

Tornator Timberland –konsernin tilinpäätös 31.12.2008 on laadittu kansainvälisen tilinpäätösstandardin (IFRS) mukaisesti. Konsernin liikevaihto oli 76,8 miljoonaa euroa (63,5 v.2007). Pääosa liikevaihdosta muodostui puunmyyntituloista 85 % (82 %). Liikevaihto sisältää maa-alueiden ja tonttien myyntituloja 11,0 miljoonaa euroa (10,8). Liikevaihdon kasvua selittää lähinnä puun luovutuskertymän merkittävä nousu (v.2007 =1,65. milj. m3, v.2008=2,02 milj.m3). Liiketoiminnan muut tuotot 2,2 milj. euroa (2,6) muodostuivat pääosin maa-alueiden vuokratuotoista.

Liikevoittoa kertyi 38,4 miljoonaa euroa (219,9) ja tilikauden voitto oli 11,5 miljoonaa euroa (151,0). Vuonna 2008 liikevoittoon ja tulokseen vaikuttava biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos oli noin -18 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2007 oli poikkeuksellisen suuri noin 170 miljoonaa euroa. Konsernin tunnusluvut on laskettu ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutoksen vaikutusta. Konsernin sijoitetun pääoman tuotto (ROCE) oli 7,1% (7,0 %) sekä sidotun oman pääoman tuotto 31,1 % (31,5 %).

Emoyhtiön Tornator Oy:n liikevaihto oli 76,8 miljoonaa euroa (52,6). Emoyhtiön tilikauden tulos oli 27,2 miljoonaa euroa (-8,7). Virossa toimivan Tornator Timberland Estonia Oü:n liikevaihto oli 760 euroa ja tilikauden tappio -69,8 tuhatta euroa. Romanian konserniyhtiön SC Tornator SRL:n luvut on yhdistetty konsernin lukuihin 1.5.2008 alkaen. Yhtiöllä ei ollut liikevaihtoa vuonna 2008, sen tilikauden tulos oli 376,0 tuhatta euroa.

Olennaiset tapahtumat tilikaudelta

Huhtikuussa Tornator Oy sopi uudesta 100 miljoonan euron pankkilainafasiliteetista konsernin olemassa olevien rahoittajien kanssa. Fasiliteetti on tarkoitettu uusien metsämaiden hankkimiseen ETA alueella.

Toukokuussa perustettiin Romaniaan tytäryhtiö SC Tornator SRL. Yhtiö hankki vuoden aikana yhteensä lähes 12 tuhatta hehtaaria metsämaata Romaniassa. Hankinnoista osa rahoitettiin nostamalla uutta pankkilainaa 36 miljoonaa euroa. Myös Viron tytäryhtiö lisäsi metsäomaisuuttaan noin kolmella tuhannella hehtaarilla.

Joulukuussa SC Tornator SRL osti romanialaisen metsänhoito-yhtiön, Oituz Private Forest District SRL, osakekannan. Yhtiön 16 työntekijää tulevat hoitamaan Tornatorin metsänhoitoon liittyvät käytännön asiat Romaniassa.

Konsernin metsäomaisuuden käyvän arvon laskentamalli päivitettiin, ja uusi arvostusluku Tornatorin metsävaroilta on noin 921 miljoonaa euroa (890) sisältäen puuston ja maapohjan. Luvussa on mukana uusien metsähankintojen vaikutus.

Tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat

Konsernilla ei ole tilikauden jälkeisiä olennaisia tapahtumia.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Huolimatta yleisen taloustilanteen synkistä näkymistä puun kysynnän ennustetaan pysyvän kohtalaisella tasolla vuonna 2009. Kotimaisen puun kysyntää vahvistaa ulkomailta tuotavan puuraaka-aineen vähentyminen. Vuonna 2008 heikentynyt hintataso nousee loppuvuodesta puunjalostusteollisuuden puuvarastojen pienenemisen aiheuttaman kysynnän kasvun kautta.

Konserni tulee myymään ja luovuttamaan hakkuusuunnitteen mukaisen määrän (1,9 milj.m3) puutavaraa asiakkaille. Mahdollinen riskitekijä puunluovutuksille on huonot sääolosuhteet ja metsäteollisuuden tuotannon rajoitukset.

Metsämaan myyntiä tullaan entisestään vähentämään kohdistuen myynnit vain hyvin erillään oleviin palstoihin ja erikoistarkoituksiin luovutettaviin alueisiin. Lomarakennuspaikkakysynnän ennakoidaan heikentyvän talouden epävarmuustekijöiden johdosta.

Konserni jatkaa edelleen hyvän metsänhoidon suositusten mukaisia panostuksia metsien hoitoon ja mm. metsien terveys- ja kasvatuslannoituksiin. Metsänhoitoon käytettävien panostusten kokonaisrahamäärä ei kuitenkaan nouse.

Konsernin rahoitusriskeistä on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 4.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Strategisesti tärkeimpiä kehittämishankkeita oli "Uuden metsäsuunnittelu-järjestelmän kehittäminen". Lisäksi konsernissa panostettiin uusien metsänhoitosuositusten käytännön soveltamiseen sekä energiapuun talteenoton kehittämiseen.

Henkilöstö

Henkilöstössä työntekijöiden määrä on kasvanut hieman kausivakinaisten metsureiden rekrytoinnin myötä. Normaalin palkkauksen lisäksi yhtiöllä on käytössä tulostavoitteisiin perustuva palkitsemismekanismi. Tulospalkkioita maksettiin vuodelta 2008 keskimäärin 5,4 %.

Vuosi	2008	2007	2006	2005
Henkilöstön määrä keskim. tilikaudella	188	188	184	194
Tilikauden palkat ja palkkiot	MEUR 7,1	MEUR 6,6	MEUR 6,3	MEUR 5,6

Ympäristö

Yhtiöllä on ympäristöohjelma, jonka tavoitteet ja toteutuma tarkistetaan yhtiössä vuosittain. Puitteet yhtiön ympäristöasioiden hallinnalle tuovat metsä- ja ympäristölainsäädäntö sekä PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes) –järjestelmä. Yhtiön Suomen metsät on sertifioitu PEFC:n mukaisesti. Sertifiointikriteerien noudattamista auditoidaan vuosittain ulkopuolisen arvioijan toimesta.

Yhtiö noudattaa metsätaloustoiminnassaan Metsätalouden Kehittämiskeskus Tapion julkaisemia Hyvän metsänhoidon suosituksia.

Yhtiön organisaatio, johto ja tilintarkastajat

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 14.3.2008 valittiin hallituksen varsinaisiksi jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen seuraavat henkilöt seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka:

Hallituksen jäsenet:	Varajäsen:
Kalevi Hemilä	Hannu Tarkkonen
<i>Puheenjohtaja 2006– Etera, toimitusjohtaja 2006–</i>	
Mikko Koivusalo	Risto Autio
<i>Jäsen 2006– Varma, sijoitusjohtaja, pääomamarkkinat 2005–</i>	
Pekka Korhonen	Magnus Backström
<i>Jäsen 2002– OP-Eläkekassa ja OP-Eläkesäätiö, toimitusjohtaja 1995–</i>	
Hannu Ryöppönen	Jyrki Kurkinen
<i>Jäsen 2006– Stora Enso Oyj, talousjohtaja, varatoimitusjohtaja 2005–</i>	
Esko Torsti	Jorma Tammenaho
<i>Jäsen 2003– Ilmarinen, johtaja 2006–</i>	

Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Kalevi Hemilä. Toimitusjohtajana on toiminut Arto J. Huurinainen.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 14.3.2008 valittiin tilintarkastajaksi PricewaterhouseCoopers Oy.

Tilikauden tuloksen käsittely

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 62.251.240,87 euroa, josta tilikauden tulos on 27.164.314,25 euroa.

Tornator Oy:n hallitus esittää yhtiökokoukselle, että hallitukselle annetaan valtuutus päättää voitonjakokelpoisten varojen käytöstä seuraavasti:

- Osinkona jaetaan maksimissaan 1,00 euroa/osake eli 5.000.000,00 euroa.
- Jakamatta jäävä osuus jätetään yhtiön omaan pääomaan
- Osingonjakopäivästä päättää hallitus huomioiden mahdolliset yhtiön maksukykyyn vaikuttavat seikat

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008

Sisältö

A. Konsernitilinpäätös

1	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot.....	7
	Yleisiä tietoja	7
2	Yhteenveto merkittävimmistä laadintaperiaatteista	7
3	Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	8
	Tytäryritykset.....	8
	Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen	8
	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	9
	Aineettomat hyödykkeet.....	10
	Arvonalentumiset	10
	Biologiset hyödykkeet	11
	Vuokrasopimukset.....	11
	Vaihto-omaisuus	11
	Myyntisaamiset	12
	Rahoitusvarat ja rahoitusvelat.....	12
	Rahoitusvelat	13
	Vieraanpääoman kulut	13
	Rahoitusvarojen arvonalentuminen	13
	Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta.....	13
	Rahavarat.....	14
	Osakepääoma	14
	Osingot.....	14
	Tuloverot	14
	Työsuhde-etuudet	15
	Eläkevastuut.....	15
	Ostovelat	16
	Tuloutus	16
	Liikevoitto	16
	Korot ja osingot	16
	Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen	17
4	Rahoitusriskien hallinta	20
5	Johdon harkintaa edellyttävät laadintaperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuus- tekijät.....	23
6	Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet.....	24
7	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	25
8	Biologiset hyödykkeet	26
9	Johdannaiset.....	26
10	Vaihto-omaisuus	28
11	Myyntisaamiset ja muut saamiset	28
12	Myytavissä olevat rahoitusvarat	28
13	Rahavarat.....	29
14	Osakepääoma ja ylikurssirahasto	29
15	Laskennalliset verosaamiset ja -velat	30
16	Rahoitusvelat	32
17	Eläkevelvoitteet	33
18	Ostovelat ja muut velat.....	34
19	Liikevaihdon jakautuminen.....	35
20	Liiketoiminnan muut tuotot	35
21	Materiaalit ja palvelut	35
22	Henkilöstökulut.....	35
23	Poistot ja arvonalentumiset.....	35

TORNATOR OY**Konsernitilinpäätös 31.12.2008**

24	Liiketoiminnan muut kulut.....	36
25	Rahoitustuotot ja -kulut.....	36
26	Tuloverot	36
27	Osingot.....	37
28	Lähipiiritapahtumat.....	37
29	Tytäryhtiöt 31.12.2008	37
30	Ehdolliset varat ja velat sekä annetut sitoumukset	38
31	Muut omasta puolesta annetut vakuudet	38
32	Oikeudenkäynnit	38
33	Rahoitusvarojen ja velkojen luokittelu	39
34	Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	39
35	Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot.....	39
36	Yrityshankinnat.....	41

B. Emoyhtiön tilinpäätös

Konsernitase

000 euroa	Liite	31.12.2008	31.12.2007
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	6	285,8	394,2
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	7	69 598,3	63 537,0
Biologiset hyödykkeet	8	858 382,6	832 441,5
Johdannaiset	9	0,0	9 806,3
Myytavissä olevat rahoitusvarat	12	2,7	2,7
		928 269,4	906 181,7
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	10	310,2	413,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	11	1 053,5	689,2
Myytavissä olevat rahoitusvarat	12	14 250,0	16 668,7
Muut saamiset	17	6,0	0,0
Rahavarat	13	18 382,8	26 471,9
		34 002,4	44 243,8
Varat yhteensä		962 271,8	950 425,4
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	14	50 000,0	50 000,0
Muu oma pääoma		285 690,2	307 927,6
		335 690,2	357 927,6
Oma pääoma yhteensä		335 690,2	357 927,6
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	15	113 659,1	121 442,9
Rahoitusvelat	16	465 575,4	436 657,5
Johdannaiset	9	11 324,4	0,0
Muut velat	17	0,0	101,0
Pitkäaikaiset velat yhteensä		590 559,0	558 201,4
Lyhytaikaiset velat			
Rahoitusvelat	16	6 988,1	6 988,1
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		2 352,7	0,0
Ostovelat ja muut velat	18	26 681,9	27 308,4
Lyhytaikaiset velat yhteensä		36 022,7	34 296,5
Velat yhteensä		626 581,6	592 497,8
Oma pääoma ja velat yhteensä		962 271,8	950 425,4

Liitetiedot sivuilla 7 – 42 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

Konsernituloslaskelma

000 euroa	Liite	1.1-31.12.2008	1.1-31.12.2007
Liikevaihto	19	76 809,0	63 465,1
Liiketoiminnan muut tuotot	20	2 161,4	2 556,8
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	10	-882,7	-818,4
Materiaalit ja palvelut	21	-8 914,5	-4 295,0
Henkilöstökulut	22	-7 073,3	-6 607,9
Poistot ja arvonalentumiset	23	-917,0	-939,5
Liiketoiminnan muut kulut	24	-4 826,0	-2 623,4
Muut velat muutos	17	107,0	28,0
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut	8	-18 099,0	169 100,0
Liikevoitto		38 364,8	219 865,6
Rahoitustuotot	25	933,0	650,4
Rahoituskulut	25	-22 645,9	-22 665,5
Johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutos	9	-1 062,3	6 100,3
Rahoituskulut (netto)		-22 775,2	-15 914,8
Voitto ennen veroja		15 589,6	203 950,8
Tuloverot	26	-6 321,8	-7,4
Laskennallisten verojen muutos	15	2 230,7	-52 927,1
Tilikauden voitto		11 498,6	151 016,3
Jakautuminen: Emoyhtiön omistajille		11 498,6	151 016,3

Liitetiedot sivuilla 7 – 42 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

000 euroa

Liiketoiminnan rahavirrat

	31.12.2008	31.12.2007
Tilikauden voitto	11 498,6	151 016,3
Oikaisut:		
Verot	4 091,1	52 934,5
Poistot	917,0	939,4
Muut maksutapahtumaa sisältämättömät tuotot ja kulut*	17 601,1	-167 634,6
Korkotuotot	-933,0	-650,3
Korkokulut	23 708,1	15 914,8
Käyttöpääoman muutokset		
Myynti- ja muiden saamisten vähennys (+)/lisäys (-)	130,6	608,7
Vaihto-omaisuuden vähennys (+)/lisäys (-)	882,7	818,0
Osto- ja muiden velkojen vähennys (-)/lisäys (+)	-942,7	9 827,0
Käyttöpääoman muutos	70,6	11 253,7
Maksetut korot	-22 719,0	-71 679,0
Saadut korot	855,1	638,0
Maksetut verot	-4 036,5	640,9

Liiketoiminnan nettorahavirta

31 053,0 **-6 626,2**

Investointien rahavirrat

Yrityshankinnat (liite 36)	-0,3	-1 401,0
Investoinnit biologisiin hyödykkeisiin (liite 8)	-46 781,3	0,0
Investoinnit metsämaapohjaan (liite 7)	-5 533,4	0,0
Investoinnit muihin aineellisiin hyödykkeisiin (liite 7)	-2 637,3	-4 691,5
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutustulot	0,0	10,0
Investoinnit korkorahastoihin (liite 12)	1 810,00	-16 422,7

Investointien nettorahavirta

-53 142,2 **-22 505,2**

Rahoituksen rahavirrat

rahoituslainojen nostot	36 000,0	445 000,0
rahoituslainojen takaisinmaksut (liite 4)	-7 000,0	-376 905,9
Emoyhtiön omistajille maksetut osingot (liite 14)	-15 000,0	-54 000,0

Rahoituksen nettorahavirta

14 000,0 **14 094,1**

Rahavarojen (vähennys)/lisäys

-8 089,227 **-15 037,3**

Rahavarat tilikauden alussa (liite 13)

26 472,1 41 509,4

Rahavarat tilikauden lopussa

18 382,8 **26 472,1**

* täsmäytyslaskelma

Biologisten hyödykkeiden arvonmuutos	-18 099,0	-169 100,0
Muut erät	497,9	1 465,4
Muutos rahoituslaskelmassa	-17 601,1	-167 634,6

Liitetiedot sivuilla 7 – 42 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

1 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Yleisiä tietoja

Tornator Oy (aikaisemmin Tornator Timberland Oy) on suomalainen osakeyhtiö, joka toimii Suomen valtion lainsäädännön alaisena. Konsernin kotipaikka on Imatra ja sen pääkonttorin osoite on Napinkuja 3 C 55100 Imatra, Suomi, josta myös kopio konsernitilinpäätöksestä on saatavissa.

Tornator Oy on yksi Suomen suurimmista metsänomistajista. Konserni tarjoaa myös metsänhoitopalveluja, myy maa-alueita virkistyskäyttöön sekä ostaa metsätiloja. Vuoden 2008 lopussa Konsernin omistuksessa oli noin 611,000 hehtaarin metsäomaisuus (594,000).

Tornator Oy:n päämarkkina-alue on Suomi, mutta Konserni hankki vuoden 2008 aikana metsäomaisuutta myös Romaniasta ja Virosta.

Tornator Oy:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 12.2.2009 tämän tilinpäätöksen julkaistavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiökokouksella on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tai muuttaa vielä tilinpäätöstä.

2 Yhteenveto merkittävimmistä laadintaperiaatteista

Konsernia koskevan taloudellisen informaation laadinnassa noudatetut merkittävimmät laadintaperiaatteet on selostettu alla. Näitä laskentaperiaatteita on sovellettu kaikkina esitettyinä vuosina.

Laatimisperusta

Konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2008 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia sijoituksia, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, biologisia hyödykkeitä sekä johdannaissopimuksia ja suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa, jotka on arvostettu käypään arvoon. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei toisin ole esitetty. Yhtiön toimintavaluutta on euro.

Konsernitilinpäätöksen laatiminen IFRS -standardien mukaisesti edellyttää tiettyjen arvioiden ja oletusten käyttämistä. Näiden oletusten ja arvioiden käyttäminen vaikuttaa tilinpäätöksessä tilinpäätöspäivänä raportoituihin varoihin ja velkoihin, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen liitetiedoissa sekä tilikaudelta raportoituihin tuottoihin ja kuluihin. Nämä arviot perustuvat johdon parhaaseen tietoon tapahtumista ja siten lopulliset

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

toteutuvat tulokset voivat erota tehdyistä arvioista. Osa-alueet, jotka ovat edellyttäneet suuremman harkinnan käyttöä ja osa-alueet, joissa harkinnalla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty liitetiedossa 4.

3 Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätökseen sisällytetään yritykset, joista konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta yrityksen toimintaan. Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä alkaen, jolloin määräysvalta siirtyy yritykselle ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi. Jos hankintameno on pienempi kuin hankitun tytäryrityksen nettovarallisuus, erotus merkitään suoraan omaan tuloslaskelmaan. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tytäryritysten tilinpäätösten laadintaperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin laadintaperiaatteita.

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Tornator Oy:n ja sen 100% omistamien tytäryhtiöiden SC Tornator SRL ja Tornator Timberland Estonia Oü taloudellisen informaation. SC Tornator SRL on perustettu yhtiö, ja se on yhdistelty konsernitilinpäätökseen 1.5.2008 lähtien. Konserniin kuului vielä vuoden 2008 alussa irlantilainen tytäryhtiö Tornator Finance plc, mutta yhtiöllä ei ollut toimintaa tilikauden aikana ja se lakkautettiin keväällä 2008.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen

(a) Toimintavaluutta ja esittämisvaluutta

Konserniyritysten tilinpäätöksiin sisältyvät erät arvostetaan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kyseinen yritys pääasiallisesti toimii ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään Euro-valuutassa, joka on yhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

(b) Liiketapahtumat ja saldot

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muutetaan toimintavaluutan määräisiksi liiketapahtumien toteutumispäivien kursseihin tai, jos erät on arvostettu uudelleen, arvostuspäivän kursseihin. Kurssivoitot ja -tappiot, jotka syntyvät liiketapahtumiin liittyvistä maksuista ja ulkomaanrahan määräisten varojen ja velkojen muuttamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin, merkitään tuloslaskelmaan, paitsi milloin on kysymys ehdot täyttävistä rahavirran tai nettosijoituksen suojauksista, jolloin ne kirjataan omaan pääomaan.

Lainoihin ja rahavaroihin liittyvät kurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelman erässä "rahoitustuotot tai -kulut". Kaikki muut kurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelman

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

erässä ”muut liiketoiminnan tappiot (-)/voitot – netto”.

Ulkomaanrahan määraisten, myytävissä oleviksi luokiteltujen monetaaristen arvopapereiden käyvän arvon muutokset jaotellaan arvopaperin jaksotetun hankintameno muuoksista johtuviin kurssieroihin ja muihin kirjanpitoarvon muuoksiin. Jaksotetun hankintameno muuoksiin liittyvät kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti, ja muut kirjanpitoarvon muuokset kirjataan omaan pääomaan.

Kurssierot ei-monetaarisista varoista ja veloista, kuten käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista osakkeista, merkitään tuloslaskelmaan osana käyvän arvon muuoksesta johtuvaa voittoa tai tappiota. Kurssierot myytävissä oleviksi luokiteltavista ei-monetaarisista osakkeista kirjataan omaan pääomaan myytävissä olevien sijoitusten rahastoon.

(c) Konserniyhtiöt

Konsernin esittämisvaluutasta poikkeavaa toimintavaluuttaa käyttävien konserniyhtiöiden (joista mikään ei toimi hyperinflaatiomaassa) tuloslaskelmat ja taseet muunnetaan esittämisvaluutan määräisiksi seuraavasti:

(a) kunkin esitettävän taseen varat ja velat muunnetaan kyseisen tilinpäätöspäivän kurssiin;

(b) kunkin tuloslaskelman tuotto- ja kuluerät muunnetaan kauden keskikursseihin (tai liiketoimien toteutumispäivien kursseihin, jos keskikurssia käyttämällä ei päästä kohtuullisen lähelle samaa tulosta); ja

(c) kaikki tästä syntyvät kurssierot kirjataan oman pääoman muuntoeroihin.

Ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten muuntamisesta ja tällaisten nettosijoitusten suojaukseksi määrityistä lainoista ja muista valuuttainstrumenteista syntyvät kurssierot kirjataan omaan pääomaan muuntoeroihin konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan osaksi tai kun se myydään, omaan pääomaan kirjatut kurssierot merkitään tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Ulkomaisen yksikön hankinnasta syntyneitä liikearvoja ja käypiin arvoihin pääsemiseksi tehtyjä oikaisuja käsitellään ulkomaisen yksikön varoina ja velkoina, ja ne muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintameno. Hankintameno sisältää hankinnasta välittömästi aiheutuvat kustannukset. Myöhemmin syntyneet menot sisällytetään hyödykkeen kirjanpitoarvoon tai kirjataan erillisenä hyödykkeenä vain, mikäli on

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti sille kaudelle, kun ne ovat toteutuneet. Hyödykkeiden jäännösarvot ja taloudelliset pitoajat tarkistetaan vähintään vuosittain tilinpäätöspäivänä.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot seuraavien arvioitujen taloudellisten vaikutusaikojen kuluessa:

Rakennukset	7-20 vuotta
Koneet ja kalusto	3-5 vuotta
Maa-alueet	ei poistoja
Tiet ja ojat	10 vuotta

Aineettomat hyödykkeet

Konsernin aineettomat hyödykkeet ovat ATK-ohjelmia. ATK-ohjelmistot arvostetaan hankintamenuon vähennettynä kirjatulla poistoilla ja arvonalentumisilla. Ne poistetaan arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa 5-10 vuoden aikana.

Arvonalentumiset

Aineelliset ja aineettomat omaisuuserät

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Omaisuuserästä kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

rahamäärää. Arvon alentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista.

Biologiset hyödykkeet

IAS 41 Maatalous standardi edellyttää, että biologiset hyödykkeet, kuten konsernin osalta kasvava puusto, on kirjattava taseeseen markkina-arvoonsa. Konsernin metsät on kirjattu käypään arvoon vähennettynä arvioidulla myyntiin liittyvillä menoilla, mikä perustuu siihen oletukseen, että näiden hyödykkeiden käypä arvo on luotettavasti määritettävissä. Konsernin metsäomaisuuden arvo perustuu diskontattujen kassavirtojen malliin. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo lasketaan jatkuvien toimintojen tulevaisuuden kassavirtojen pohjalta eli kestävän metsänhoidon perusteella ja kasvupotentiaali huomioon ottaen. Ennustettuun puun kasvuun perustuvan pitkän aikavälin hakkuusuunnitelman mukaiset vuosittaiset hakkuut kerrotaan vastaavalle ajalle laaditulla ennusteella puulaji- ja hakkuutapakohtaisista hinnoista. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo mitataan tuottavan metsäalueen yhden kasvukauden hakkuiden nykyarvona ottaen huomioon ympäristörajoitukset ja muut varaukset. Fyysisesti maaperässä kiinni oleva biologinen hyödyke arvostetaan erillään maa-alueesta. Hankittaessa biologisia hyödykkeitä, ne arvostetaan hankintamenoon, joka vastaa käypää arvoa.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralleottaja

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralleantaja

Muilla kuin rahoitusleasingsopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Yhtiön vuokralleantamat omaisuuserät ovat maa-alueita ja niistä ei tehdä poistoja. Vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään painotetun keskihinnan menetelmällä. Hankintameno sisältää välittömät ostokulut arvonlisäveroilla vähennettynä. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty myynnistä aiheutuvat menot.

Vaihto-omaisuus sisältää taimet ja siemenet. konserni siirtää vaihto-omaisuuteen ne maa-alueet, joihin on vahvistettu rakennuskaava ja maa-alueet ovat ulkoisella myynti-tilistalla.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset kirjataan alun perin käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen korkokannan menetelmää ja vähennettynä luottotappiovarauksella. Luottotappiovaraus kirjataan silloin, kun on olemassa luotettava näyttö siitä, että konserni ei pysty keräämään saamiaan alkuperäisten ehtojen mukaisesti. Luottotappiovarauksen määrä on saamista kirjanpitoarvon ja niistä kerrytettävissä olevan rahamäärän erotus ja se vastaa odotettavissa olevien rahavirtojen nykyarvoa.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat pidetään kaupankäyntitarkoituksessa. Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan tähän ryhmään, jos se on hankittu pääasiassa lähitulevaisuudessa tapahtuvaa myyntiä varten. Myös johdannaiset ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä, ellei niitä ole määritetty suojausiksi. Tähän ryhmään kuuluvat omaisuuserät ovat lyhytaikaisia varoja. Ryhmän erät ovat arvostettu käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintamenu. Ne sisältyvät taseessa myyntisaamiset ja muut saamiset -ryhmään luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitettu pitämään alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat voivat koostua osakkeista ja korollisista sijoituksista. Ne arvostetaan käypään arvoon, tai milloin käypä arvo ei ole määritettävissä luotettavasti, hankintahintaan. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset merkitään käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan verovaikutus huomioon ottaen. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

kyseessä on erä jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäville osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin.

Vieraanpääoman kulut

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Mikäli osakesijoitusten käypä arvo on alittanut hankintamenuon merkittävässä määrin ja konsernin määrittelemän ajanjakson ajan, tämä on osoitus myytävissä olevan osakkeen arvonalentumisesta. Jos arvonalentumisesta on näyttöä, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio siirretään tuloslaskelmaan. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääomanehtoisten sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tuloslaskelman kautta, kun taas korkoinstrumentteihin kohdistunut arvonalentumistappion myöhempi peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys tai maksujen laiminlyönti ovat näyttöjä myyntisaamisen arvonalentumisesta. Tuloslaskelmaan kirjattavan arvonalentumistappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä tilikaudella, ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio perutaan tulosvaikutteisesti.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä kun konsernista tulee sopimusosapuoli ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Niiden

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

johdannaissopimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita suojausinstrumentteja, arvonmuutokset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa tuloslaskelmassa. Kun johdannaissopimuksia solmitaan, konserni käsittelee ne, ennakoidun erittäin todennäköisen liiketoimen rahavirran suojauksina tai johdannaissopimuksina, jotka eivät täytä suojauslaskennan kriteerejä.

Konserni dokumentoi suojauslaskentaa aloittaessaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suhteen sekä konsernin riskienhallintatavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Konserni dokumentoi ja arvioi, suojausta aloitettaessa ja vähintään jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, suojaussuhteiden tehokkuuden tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset.

Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaissinstrumenttien tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan suoraan omaan pääomaan arvonmuutosrahastoon sisältyvään suojausrahastoon. Omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jolla suojattu erä merkitään tuloslaskelmaan. Konsernin soveltaessa rahavirran suojausta vaihtuvakorkoisten lainojen korkoriskiltä suojaamiseen, suojaussuhteen tehoton osuus merkitään tuloslaskelman korkokuluja oikaisemaan..

Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti erääntyy tai se myydään tai kun suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes ennakoitu korkovirta toteutuu. Kuitenkin, jos ennakoidun suojatun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Suojauslaskennassa olevien johdannaisten käyvät arvot on esitetty taseen pitkäaikaisissa varoissa tai veloissa, mikäli suojattavan erän maturiteetti on yli 12 kuukautta, muutoin ne sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin tai velkoihin.

Rahavarat

Rahavarat kirjataan taseeseen käypään arvoon. Rahavirtalaskelmassa rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, rahasta pankkitileillä sekä vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista.

Osakepääoma

Osakepääoma muodostuu yksinomaan kantaosakkeista. Uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta välittömästi aiheutuvat verolla vähennetyt kustannukset kirjataan omaan pääomaan pienentämään liikkeeseen laskusta saatua vastiketta.

Osingot

Osingonjakovelka konsernin osakkeenomistajille kirjataan kaudelle, jolla yhtiökokous on osingon hyväksynyt.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

ja laskennallisesta verosta. Suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvä vero vaikutus kirjataan vastaavasti osaksi omaa pääomaa. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä verokantaa, josta on tilinpäätöspäivään mennessä säädetty tai jonka hyväksytystä määrästä on ilmoitettu. Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuuserä tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohtana. Tytäryritysten jakamattomista voittovaroista kirjata laskennallista veroa siltä osin, kuin ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Työsuhde-etuudet

Eläkevastuut

Konsernin eläkejärjestelyt on pääasiassa luokiteltu maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjainen eläkejärjestelyssä konserni maksaa kiinteitä maksuja järjestelyyn. Yrityksellä ei ole laillista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksuihin, mikäli maksujen saajataholla ei ole riittävästi varoja maksaa työntekijöiden nykyisiltä tai aikaisemmilta kausilta ansaitsemia eläke-etuuksia. Maksupohjaisessa järjestelyihin maksetut suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Konsernin etuuspuhjaisten eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa. Joukkovelkakirjalainojen ja velkasitoumusten maturiteetti vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkevastuun maturiteettia. Taseeseen kirjattavan eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostettuina, kirjaamattomien vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden osuus sekä takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot.

Syntyneet vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan henkilöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle palvelusajalle siltä osin kuin ne ylittävät suuremman seuraavista: 10 % eläkevelvoitteesta tai 10 % varojen käyvästä arvosta.

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Ostovelat

Ostovelat on alun perin arvostettu käypään arvoon ja tämän jälkeen arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun efektiivisen koron menetelmällä.

Tuloutus

Konsernin liikevaihto muodostuu hakkuuoikeuksien, tonttien ja metsäpalstojen sekä metsänhoitopalveluiden myynnistä. Kirjattavan tuoton määrä muodostuu myydystä tavarasta tai palvelusta saadun tai saatavan vastikkeen käyvän arvon perusteella vähennettynä arvonlisäveroilla sekä paljous- ja muilla alennuksilla.

Hakkuuoikeuksien myynti:

Myydystä hakkuuoikeudesta kirjautuu liikevaihtoa, kun hakkuuoikeuden perusteella tehdyn hakkuun mittaustodistus on allekirjoitettu eli asiakas on kaatanut puut ostamaltaan hakkuuoikeusalueelta.

Tonttien ja metsäpalstojen myynti:

Tuotot tonttien ja metsäpalstojen myynnistä kirjataan, kun konserni on peruuttamattomasti myynyt asiakkaalle nämä oikeudet, saatavien perintä on luotettavasti varmistettu ja myyjälle ei jää merkittäviä oikeuksien tai palstojen omistukseen liittyviä riskejä ja etuja eikä liikkeenjohdollista roolia tai tosiasiallista määräysvaltaa myytyihin omaisuuseriin.

Muut palvelut:

Palveluiden myynti kirjataan tuotoksi sille tilikaudelle, jolla palvelu suoritetaan.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla oikaistuina, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella. Kurssierot ja johdannaisten käypien arvojen muutokset sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä; muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Segmenttiraportointi

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Tornator ei julkista segmenttiraporttia, koska konsernin arvopaperit eivät ole julkisen kaupankäynnin kohteena.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, jotka eivät ole vielä voimassa ja joita konserni ei ole vielä soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien.

Uusien tai muutettujen IFRS -standardien ja IFRIC –tulkintojen soveltaminen

IASB on julkistanut alla luetellut standardit ja tulkinnat, jotka tulevat voimaan vuonna 2009 tai myöhemmin. Konserni on päättänyt olla soveltamatta näitä standardeja ja tulkintoja ennakkoisesti ja ottaa ne käyttöön tulevana tilikausina.

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2009 seuraavat standardit ja tulkinnat*:

- *IAS 1 (uudistettu), Tilinpäätöksen esittäminen.* Standardin muutoksen tarkoituksena on parantaa tilinpäätöksen käyttäjien mahdollisuuksia analysoida ja vertailla tilinpäätöslaskelmissä annettavia tietoja muun muassa erottamalla yrityksen omassa pääomassa tapahtuvat muutokset, jotka liittyvät liiketoimiin yrityksen omistajien kanssa muista oman pääoman muutoksista. Omistajiin liittymättömät muutokset esitetään laajassa tuloslaskelmassa. Konserni tulee jatkossa todennäköisesti esittämään sekä tuloslaskelman että laajan tuloslaskelman.
- *IAS 23 (uudistettu), Vieraan pääoman menot.* Standardin muutos edellyttää ehdot täyttäviin hyödykkeisiin liittyvien vieraan pääoman menojen aktivoimista osaksi hyödykkeen hankintamenoa. Näiden menojen kirjaaminen suoraan kuluksi kielletään. Standardin muutos ei muuta konsernin soveltamia laatimisperiaatteita eikä sillä näin ollen ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- *IAS 32 (muutos), Rahoitusinstrumentit: esittämistapa ja IAS 1 (Muutos), Tilinpäätöksen esittäminen – Lunastusvelvoitteiset rahoitusinstrumentit ja yhteisön purkautuessa syntyvät velvoitteet.* Standardien muutokset edellyttävät eräiden lunastusvelvoitteisten instrumenttien sekä eräiden rahoitusinstrumenttien, joiden perusteella yhteisön tulee ainoastaan selvitystilan yhteydessä luovuttaa tasasuhteinen osuus yhteisön nettovarallisuudesta luokittelemista omaksi pääomaksi. Tällä standardien muutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- *IFRS 2 Osakeperusteiset maksut* –standardin muutos selventää, että ainoastaan palvelun suorittamista koskevat ehdot ja tulokseen perustuvat ehdot ovat oikeuden syntymisehtoja. Kaikki muut piirteet tulee sisällyttää myöntämispäivän käypään arvoon eivätkä ne vaikuta siihen myönnettyjen etuuksien määrään, johon odotetaan syntyvän oikeus tai arvostukseen myöntämispäivän jälkeen. Muutos määrittelee myös sen, että kaikki peruutukset käsitellään samalla tavalla riippumatta siitä, onko tekijä yhtiö itse vai muu taho. Standardin muutoksella ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

TORNATOR OY

Konsernitilinpäätös 31.12.2008

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

- *IFRS 8, Toiminnalliset segmentit.* Standardi korvaa IAS 14 -standardin. Sen mukaan segmenttitietojen esittämisessä on käytettävä ”johdon lähestymistapaa”, jolloin tiedot esitetään samalla tavalla kuin sisäisessä raportoinnissa. Ei kosketa konsernia.
- *IFRIC 11, IFRS 2 – Konsernin ja omia osakkeita koskevat liiketoimet.* Tulkinta selventää omia osakkeita tai konserniyhtiöitä koskevien liiketoimien käsittelyä emoyhtiön ja konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä ohjeistamalla näiden luokittelua omana pääomana maksettaviin tai käteisvaroina maksettaviin osakeperusteisiin liiketoimiin. Tällä tulkinnalla ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- *IFRIC 13, Kanta-asiakasohjelmat.* Tulkinta määrittelee liiketoimet, joissa tavaroita tai palveluita myydään asiakasuskollisuutta kannustavalla tavalla myyntisopimuksiksi, joissa on erotettavia osia. Asiakkaalta saatava suoritus kohdistetaan myyntisopimuksen eri komponenteille niiden käypiin arvoihin perustuen. IFRIC 13 – tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen, sillä konserniyhtiöillä ei ole kanta-asiakasohjelmia.
- *IFRIC 14, IAS 19 – Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahastointivaatimukset ja näiden välinen yhteys.* Tulkintaa sovelletaan IAS 19 -standardin mukaisesti työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuspohjaisiin järjestelyihin ja muihin pitkäaikaisiin etuuspohjaisiin työsuhde-etuuksiin silloin, kun järjestelyyn liittyy vähimmäisrahastointivaatimus. Tulkinta myös tarkentaa tulevien palautusten tai vastaisten järjestelyyn suoritettavien maksujen vähennysten kautta taseeseen merkittävän omaisuuserän kirjaamisedellytyksiä. Tällä ei ole olennaista merkitystä konsernille.
- *IFRIC 15, Kiinteistöjen rakentamissopimukset.* Tulkinta selventää käsitelläänkö kiinteistöjen rakentamissopimuksia IAS 11 ”Pitkäaikaishankkeet” vai IAS 18 ”Tuotot” -standardin mukaisesti ja milloin tällaisia rakennusprojekteja voidaan osatulouttaa. Tällä tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. **
- *IFRIC 16, Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation.* IFRIC 16 selventää ulkomaisen nettoinvestoinnin suojauksen kirjanpitokäsittelyä. Tämä tarkoittaa, että ulkomaisen nettoinvestoinnin suojaus liittyy eroihin toimintavälivaluutassa, eikä esittämisvälivaluutassa. Lisäksi suojausinstrumentin haltija voi olla mikä tahansa konserniyhtiö. IAS 21, ”Valuuttakurssien muutosten vaikutukset” -standardin määräykset soveltuvat suojattavaan erään. Tällä tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. **

IASB julkaisi toukokuussa 2008 parannuksia 34 standardiin osana vuosittaisia parannuksia standardeihin (Improvements to IFRSs). Konserni johti arvioi, ettei muutoksilla ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Seuraavilla vuonna 2009 voimaan tulevilla uusilla standardeilla ja tulkinnoilla ei tule olemaan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen*:

- *IFRS 1 (muutos), Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto ja IAS 27 (muutos), Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös.* IFRS-tilinpäätöksen ensilaatijat saavat muutetun standardin mukaan käyttää erillistilinpäätöksissään joko käypää arvoa tai

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

aiemman tilinpäätöskäytännön mukaista kirjanpitoarvoa oletushankintamenona määritellään tytäryrityksiin, yhteisessä määräysvallassa oleviin yksikköihin ja osakkuusyrityksiin tehtyjen sijoitusten alkuperäistä hankintamenoa. Muutoksen seurauksena IAS 27:stä myös poistetaan ”hankintameno perustuvan kirjaamisen” määritelmä ja siihen lisätään vaatimus osinkojen esittämisestä tuottoina sijoittajayrityksen erillistilinpäätöksessä. Standardin muutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen, eivätkä konsernin tytäryhtiöt sovelle IFRS-standardeja erillistilinpäätöksissään.

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2010 seuraavat IASB:n julkistamat standardit ja tulkinnan:

- *IFRS 3 (Uudistettu), Liiketoimintojen yhdistäminen.* Uudistettu standardi edellyttää edelleen hankintamenomenetelmän käyttöä yritysten yhteenliittymien käsittelyssä, kuitenkin erällä merkittävillä muutoksilla. Esimerkiksi kaikki yritysten hankkimiseen liittyvät maksut tulee kirjata käypään arvoon hankinta-ajankohtana ja erät ehdolliset vastikkeet arvostetaan hankinnan jälkeen käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Liikearvo voidaan laskea perustuen emoyhtiön osuuteen nettovarallisuudesta tai se voi sisältää vähemmistöosuudelle kohdistetun liikearvon. Kaikki transaktiomenot kirjataan kuluksi. Konsernin johto on selvittämässä standardin muutoksen vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. **
- *IAS 27 (Uudistettu), Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös.* Uudistettu standardi edellyttää kaikkien vähemmistötransaktioiden kirjaamista omaan pääomaan, jos määräysvalta ei siirry. Näin ollen vähemmistötransaktiot eivät enää johda liikearvon eivätkä tulosvaikutteisen voiton tai tappion kirjaamiseen. Standardi määrittelee transaktioiden käsittelyn myös silloin, kun määräysvalta siirtyy. Mahdollisesti jäljelle jäävä osuus hankinnan kohteessa arvostetaan käypään arvoon ja syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin johto on selvittämässä standardin muutoksen vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. **
- *IAS 39 (Muutos), Financial instruments: Recognition and measurement – Eligible Hedged Items.* Sen mukaan inflaatiota ei voida erikseen määrittää suojattavaksi komponentiksi kiinteäkorkoisessa velassa. Lisäksi silloin, kun optioihin sovelletaan suojauslaskentaa, ei option aika-arvoa voida enää sisällyttää suojaussuhteeseen. Tällä standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. **
- *IFRS 5 (muutos) Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot (ja siihen liittyvä muutos IFRS 1:een ”Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto”).* Muutos kuuluu IASB:n toukokuussa 2008 julkaisemiin vuosittaisiin parannuksiin. Siinä selvennetään, että jos osittaista luovutusta koskeva suunnitelma johtaa määräysvallan menettämiseen, tytäryrityksen kaikki varat ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, ja lopetetun toiminnon määritelmän mukaisten kriteerien täytyessä esitetään asiaankuuluvat tiedot. Tästä aiheutuu IFRS 1:een muutos, jonka mukaan näitä muutoksia sovelletaan IFRS-standardeihin siirtymispäivästä alkaen. Konsernin johto on selvittämässä standardin muutoksen vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. **
- *IFRIC 17, Distributions of Non-cash Assets to Owners.* Tulkinta selventää kuinka varojen jakaminen arvostetaan tilanteessa, jossa yhtiö jakaa muuta varallisuutta kuin

rahaa osinkoina omistajilleen. Konsernin johto on selvittämässä standardin muutoksen vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. **

Seuraavilla vuonna 2010 voimaan tulevilla uusilla standardeilla ja tulkintoilla ei tule olemaan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen*:

- *IFRIC 12, Service Concession Arrangements*. Tulkinta koskee sopimusjärjestelyjä, joissa yksityinen taho osallistuu julkisten palveluiden kehittämiseen, rahoittamiseen, toteuttamiseen tai infrastruktuurin ylläpitoon. **

* Ne standardien ja tulkintojen nimet, joista ei ole olemassa virallista käännöstä, esitetään englanninkielisinä.

** Kyseistä standardia/tulkintaa ei vielä ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

4 Rahoitusriskien hallinta

Riskienhallinnan periaatteet ja prosessi

Konserni altistuu toiminnassaan useille rahoitusriskeille, mukaan lukien valuuttakurssien ja korkojen muutosten vaikutukset. Konsernin riskienhallinnan keskeinen periaate on rahoitusmarkkinoiden ennakoimattomuus ja pyrkimys minimoida mahdolliset haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Riskienhallinnan toteuttaa rahoitusjohto hallituksen hyväksymien yleisten periaatteiden mukaisesti.

Konsernin rahoituskäytäntö ohjaa konsernin kaikkia rahoitustapahtumia. Käytäntö ja sen mahdolliset tulevat muutokset sekä lisäykset tulevat voimaan, kun hallitus on sen hyväksynyt. Kaikkien rahoitusinstrumenttien käyttöä koskevien toimintaohjeiden on oltava yhdenmukaisia yleisen rahoituskäytännön kanssa. Konsernin rahoituspalvelujen riskinhallintakäytäntö sisältää yksityiskohtaisempia ohjeita, jotka astuvat voimaan konsernin rahoitustoiminnan johtajan allekirjoituksella. Tärkeimmät rahoitusmarkkinariskit on selostettu alla.

Valuuttakurssiriski

Konserni toimii myös euroalueen ulkopuolella ja on siten altistunut valuuttapositioneista aiheutuville riskeille, jotka syntyvät kun eri valuutoissa olevat investoinnit muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan. Valuuttakurssiriskit syntyvät kaupallisista transaktioista, taseen monetaarisista eristä ja nettoinvestoinneista ulkomaisiin tytäryrityksiin.

Konsernilla on ulkomaisia nettoinvestointeja ja se on siten altistunut riskeille, jotka syntyvät kun ulkomaan valuutassa olevat investoinnit muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan. Tällä hetkellä konserni ei suojaudu valuuttakurssiriskiltä. Herkkyyanalyysi on tehty liitetiedoissa 14.

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Korkoriski

Konsernin korkoriski aiheutuu pääasiassa pitkäaikaisista lainoista, jotka on laskettu liikkeeseen muuttuvakorkoisina.

Konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat sen rahavirran korkoriskille, mutta niiden vaikutus ei ole merkittävä kokonaisuudessaan. Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Konserni on pääasiallisesti altistunut korkoriskille muuttuvien korkojen osalta ja sen katsotaan liittyvän lähinnä lainasalkkuun. Riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti Konsernin tulee suojata markkinakoron vaihtelulta vähintään 70 % lainakannasta ja suojausten keskimääräisen duraation tulee olla 50%-100% alla olevan lainakannan duraatiosta. Tilinpäätöspäivänä 100 % luotoista oli joko kiinteäkorkoiseksi muutettu tai suojattu katto/lattia –optioilla, ja sekä lainojen että suojien keskimääräinen duraatio oli 6,6 vuotta. Konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimuksia tai tavallisia korko-optioita päästäkseen rahoitusperiaatteidensa mukaiseen tavoitteeseen.

Konserni on suojautunut korkoriskiltä solmimalla koronvaihtosopimuksia sekä korko-optiosopimuksia korkean luottoluokituksen omaavien rahoituslaitosten kanssa. Korkosuojausstrategian hyväksyy Konsernin hallitus ja sen toteuttaa Konsernin rahoitusjohto.

Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli avoinna euromääräisiä korkojohdannaisia, joiden perusteella konserni maksaa nettokorkona keskimäärin 4,7 %:n (4,8 %) kiinteää korkoa. Tilikauden aikana konserni on nostanut uuden 36 miljoonan euron vaihtuvakorkoisen lainan, jota suojaavaan korkojohdannaiseen ei sovelleta suojauslaskentaa. Pääosa konsernin korkojohdannaista on suojauslaskennan piirissä.

Tulosvaikutteisesti kirjatut voitot (+) ja tappiot (-) korkojohdannaisten käyvän arvon muutoksesta	2008	2007
	-1 062,3	6 100,3

Korkokäyrän muutos +/- 1 prosenttiyksikköä vaikuttaisi kaikkien yhtiön taseessa 31.12. olevien korkojohdannaisten käypään arvoon noin +14/-22 miljoonaa euroa, joka jakautuu tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan alla olevan taulukon mukaisesti:

	1 %	-1 %
Tuloslaskelmaan	728,1	-1 091,3
Omaan pääomaan	13 754,8	-20 615,9
	14 482,8	-21 707,1
Laskennallinen vero huomioiden		
Tuloslaskelmaan	538,8	-807,6
Omaan pääomaan	10 178,5	-15 255,7
	10 717,3	-16 063,3

Maksuvalmiusriski

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Konsernin rahoituksen toimintaohjeissa määritellään maksuvalmiusvarannon optimikoko sekä käteiselle että likvidien sijoitusten määrälle. Edelleen toimintaohjeissa on määritelty, että suojausten keskimääräisen duraation tulee olla 50%-100% alla olevan lainakannan duraatiosta. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus on taattu pitkäaikaisen puukauppasopimuksen ehdoilla koskien puukauppojen ja ennakkomaksujen ajoituksia vuoden aikana.

Seuraavassa taulukossa esitellään maturiteettianalyysi. Negatiivinen luku tarkoittaa sisään tulevaa rahaa. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät koronmaksut, pääoman lyhennykset ja takaisinmaksut.

31.12.2008

Milj. Euroa	Tase-arvo	Raha-virta	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	yli 5 vuotta
Rahoitusvelat ^(liite 16)	472,6	611,2	28,0	35,0	84,0	464,2
Ostovelat ja muut velat ^(liite 18)	29,0	29,0	29,0	0,0	0,0	0,0
Johdannaisinstrumentit ^(liite 9)						
Korkojohdannaiset suojauslaskennassa	11,3	11,3	0,0	0,0	0,0	11,3

31.12.2007

milj. Euroa	tase-arvo	Raha-virta	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	yli 5 vuotta
Rahoitusvelat ^(liite 16)	443,6	605,3	28,0	28,0	84,0	465,3
Ostovelat ja muut velat ^(liite 18)	27,3	27,3	27,3	0,0	0,0	0,0
Johdannaisinstrumentit ^(liite 9)						
Korkojohdannaiset suojauslaskennassa	9,8	-9,8	-1,0	-1,0	-3,0	-4,8

Luottoriski

Konsernin toimintatapa määrittelee asiakkaiden, sijoitustransaktioiden ja johdannaisoppimusten vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset sekä sijoitusperiaatteet. Luottoriskin hallinta ja luotonvalvonta on keskitetty konsernin rahoitusjohdolle. Luottoa myönnetään vain niille asiakkaille, joilla on moitteettomat luottotiedot. Yksittäisiin merkittäviin liiketoimiin konserni pyytää aina vastapuolelta riittävän vakuuden. Konserni solmii johdannaisoppimuksia ja tekee sijoitustransaktioita vain sellaisten vastapuolten kanssa, joiden luottoluokitus on vähintään AA.

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Saamisten osalta konsernilla ei ole olennaista luottoriskikeskittymää, sillä saamiset muodostuvat useista eristä. Tilikauden aikana konsernilla ei ole ollut tulosvaikutteisesti kirjattuja luottotappioita.

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa tavoitteena paras mahdollinen tuotto. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset.

Konsernin nettovelkaantumisasasteet olivat seuraavat:

milj. Euroa	2008	2007
Korolliset velat	472,6	443,6
Korolliset saamiset	14,2	16,6
Rahavarat	18,4	26,5
Nettovelat	440,0	400,5
Oma pääoma yhteensä	335,7	357,9
Nettovelkaantumisaste (gearing)	131 %	112 %

Yhtiö on noudattanut lainoissaan olevia ehtoja.

5 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Olennaisin erä, jossa edellytetään johdon harkintaa, liittyy metsän arvostuksessa käytettäviin oletuksiin, kuten puun hintaan, diskonttokorkoon ja kasvukauteen. Puun hintojen kehityksessä konserni käyttää ulkopuolista arvioijaa, jonka hintojen perusteella arvioidaan hintakehitys myös arvioijan antaman ennustejakson yli. Biologisten hyödykkeiden arvo tilinpäätöshetkellä oli 858 miljoonaa euroa (832 miljoonaa euroa). Arvon muutoksessa huomioidaan mahdollisten tilikauden aikana hankittujen tai luovutettujen metsämaiden vaikutus (liite 7).

Konserni arvioi metsän kasvukaudeksi 70 vuotta, jota käytetään kassavirtojen perusteena. Konserni tarkistaa diskonttokorkoaan ennalta laaditun laskentapohjan avulla. Konsernin käyttämä diskonttokorko verojen jälkeen oli 6,68%. Diskonttokoron muutos +/- 25 korkopistettä muuttaa metsäomaisuuden arvostusta +/-40 miljoonaa euroa. Puun hintaennusteen muutos +/- 10% muuttaa metsäomaisuuden arvostusta +/- 100 miljoonaa euroa. Diskonttokoron laskennassa käytetään riskittömänä korkokomponenttina Suomen valtion 10 vuoden koron kahden vuoden liukuvaa keskiarvoa. Diskonttokoron oman pääoman riskipreemion osalta sovelletaan vaihteluväliä +/- 50 korkopistettä eli preemiota muutetaan vain, jos se muuttuu yli mainitun vaihteluvälin. Puun hintaennuste ja riskitön korko päivitetään vuosittain.

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

6 Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet

AINEETTOMAT KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

31.12.2007

	Atk-ohjelmat	Yhteensä
Hankintamenot		
Hankintameno 1.1.2007	726,2	726,2
Lisäykset	331,4	331,4
Vähennykset	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.2007	1057,6	1057,6

Kertyneet poistot ja arvonalentumiset

Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2007	-575,9	-575,9
Poistot ^(liitetieto 23)	-87,6	-87,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2007	-663,5	-663,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	394,2	394,2
Kirjanpitoarvo 1.1.2007	150,3	150,3

31.12.2008

	Atk-ohjelmat	Yhteensä
Hankintamenot		
Hankintameno 1.1.2008	1057,6	1057,6
Lisäykset	280,4	280,4
Vähennykset	-299,8	-299,8
Hankintameno 31.12.2008	1038,2	1038,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset		
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2008	-663,5	-663,5
Poistot ^(liitetieto 23)	-89,0	-89,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2008	-752,5	-752,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	285,7	285,7
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	394,2	394,2

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

7 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

	31.12.2007					
	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Tiet ja ojat	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintamenot						
Hankintameno 1.1.2007	54 894,5	241,3	483,9	8 154,5	2 875,5	66 649,7
Lisäykset	3 132,3	0,0	87,0	457,3	874,4	4 551,0
Vähennykset <small>(maa-alueissa siirto vaihto-omaisuuteen kts. Liitetieto 10)</small>	-244,9	0,0	-3,7	0,0	-1 427,4	-1 676,0
Hankintameno 31.12.2007	57 781,9	241,3	567,2	8 611,8	2 322,5	69 524,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2006						
	0,0	-137,2	-302,0	-4 699,5	0,0	-5 138,7
Poistot <small>(liitetieto 23)</small>	0,0	-8,8	-100,5	-742,4	0,0	-851,7
Vähennysten kertyneet suunnitelman mukaiset poistot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2007						
	0,0	-146,0	-402,5	-5 441,9	0,0	-5 990,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	57 781,9	95,3	164,7	3 169,9	2 322,5	63 534,3
Kirjanpitoarvo 1.1.2007	54 894,5	104,1	181,9	3 455,0	2 875,5	61 511,0
31.12.2008						
	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Tiet ja ojat	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintamenot						
Hankintameno 1.1.2008	57 781,9	241,3	567,2	8 611,8	2 322,5	69 524,7
Lisäykset	5 207,4	170,4	66,6	914,9	1 788,9	8 148,2
Vähennykset <small>(maa-alueissa siirto vaihto-omaisuuteen kts. Liitetieto 10)</small>	-162,2	0,0	-3,5	0,0	-1 090,6	-1 256,3
Hankintameno 31.12.2008	62 827,1	411,7	630,3	9 526,7	3 020,8	76 416,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2007						
	0,0	-146,0	-402,5	-5 441,9	0,0	-5 990,4
Poistot <small>(liitetieto 23)</small>	0,0	-8,8	-79,7	-739,4	0,0	-827,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2008						
	0,0	-154,8	-482,2	-6 181,3	0,0	-6 818,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	62 827,1	256,9	148,1	3 345,4	3 020,8	69 598,3
Kirjanpitoarvo 1.1.2008	57 781,9	95,3	164,7	3 169,9	2 322,5	63 534,3

8 Biologiset hyödykkeet

milj. euroa

Biologiset hyödykkeet 1.1.2007	663,3
Hakkuut	-51,9
Arvostusero	221,0
Muutos tuloslaskelmassa	169,1
Lisäykset	0,0
Kurssierot	0,0
Biologiset hyödykkeet 31.12.2007	832,4

milj. euroa

Biologiset hyödykkeet 1.1.2008	832,4
Hakkuut	-65,2
Arvostusero	47,1
Muutos tuloslaskelmassa	-18,1
Lisäykset*	46,8
Kurssierot	-2,7
Biologiset hyödykkeet 31.12.2008	858,4

* Konserniin on hankittu lisää metsiä Suomessa, Romaniassa ja Virossa.

9 Johdannaiset

Konserni käyttää rahavirtasuojaukseen koronvaihtosopimuksia ja tavallisia optioita. Kaikki korkojohdannaiset erääntyvät yli 5 vuoden kuluttua

Korkojohdannaisten käyvät arvot 31.12.

	2008		2007	
	Varat	Velat	Varat	Velat
Koronvaihtosopimukset	0,0	-3 689,6	2 854,3	0,0
Korko-optiot	0,0	-7 634,9	6 952,0	0,0
	0,0	-11 324,4	9 806,3	0,0

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Korkojohdannaisten nimellisarvot 31.12.

	2008	2007
Koronvaihtosopimukset	99 375,0	106 375,0
Korko-optiot	338 625,0	338 625,0
	438 000,0	445 000,0

Korkojohdannaisten tuloslaskelman rahoituskuluihin/tuottoihin kirjattu osuus 31.12.

	2008			2007
	Tulo	Meno	Netto	Netto
Koronvaihtosopimukset	0,0	0,0	0,0	0,0
Korko-optiot	0,0	-1 062,3	-1 062,3	6 100,3
	0,0	-1 062,3	-1 062,3	6 100,3

Korkojohdannaisten omaan pääomaan kirjattu osuus (lask. verot huomioitu) 31.12.

	2008	2007
Koronvaihtosopimukset	-3 118,6	1 594,2
Korko-optiot	-11 732,1	1 148,3
	-14 850,7	2 742,4

Koronvaihtosopimukset ja korko-optiot on määritetty markkinakoron vaihtelun suojausiksi, ja niiden käypien arvojen muutokset on kirjattu tehokkuustestauksen perusteella osin tulosvaikutteisesti ja osin suoraan omaan pääomaan. Tehoton osuus on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Tehoton osuus on ollut -1 062 tuhatta euroa (6 100 tuhatta euroa) tulosta heikentävä. Voitot ja tappiot, jotka on siirretty käyvän arvon rahastoon (oman pääoman muutoslaskelma) kirjataan tuloslaskelmaan systemaattisesti siihen saakka, kunnes lainat on kokonaisuudessaan maksettu takaisin.

Johdannaiset ovat määritetty pitkäaikaisiin varoihin tai velkoihin kuuluvaksi, jos suojattava erä erääntyy yli 12 kuukauden kuluttua. Muussa tapauksessa johdannaiset on esitetty lyhytaikaisissa varoissa tai veloissa.

Yhteenvedo tilikauden aikana omaan pääomaan kirjatusta rahavirran suojausien voitoista ja tappioista, omasta pääomasta pois kirjattu ja tilikauden myynnin oikaisuisissa esitetty määrä sekä tase-erän hankintamenoa oikaisemaan kirjattu suojaustulos ilmoitetaan laskelmassa konsernin oman pääoman muutoksista.

Korkojohdannaisten korkokannoista kts. Rahoitusriskit (liite 4).

10 Vaihto-omaisuus

	2008	2007
Siemenet ja taimet	147,9	169,0
Myytävät tontit siirto maa- ja metsäalueista ^(liite 7)	162,2	244,9
Yhteensä	310,2	413,9

Konserni ei ole kirjannut vaihto-omaisuudesta arvonalennuksia vuonna 2008 eikä vuonna 2007. Kuluksi vaihto-omaisuudesta on kirjattu tilikaudella 882,7 tuhatta euroa (818,4 tuhatta euroa)

11 Myyntisaamiset ja muut saamiset

Myyntisaamiset

	2008	2007
Myyntisaamiset	730,7	354,0
Myyntisaamiset yhteensä	730,7	354,0
Myyntisaamisten ikäjakaumat		
Ei erääntyneet	705,4	330,0
erääntyneet alle 3 kuukautta	25,3	24,0
erääntyneet yli 3 kuukautta alle 6 kuukautta	0,0	0,0

Muut saamiset

	2008	2007
Siirtosaamiset		
Siirtosaamiset	160,2	324,7
Muut saamiset	162,5	10,5
Muut saamiset yhteensä	322,7	335,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteensä	1053,5	689,2

Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa. Saamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään saamisiin liittyviä velvoitteitaan. Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 35.

12 Myytävissä olevat rahoitusvarat

Rahoitusvarat sisältävät osakkeita ja muita sijoituksia. Tällä hetkellä kaikki sijoitukset on luokiteltu myytävissä oleviksi sijoituksiksi.

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Myytavissä oleva sijoitukset:

Arvo tilikauden alussa	16 691,4	2,7
Lisäykset ^(liite 33)	-1810,0	16 442,3
Omaan pääomaan kirjatut käyvän arvon muutokset	-628,7	246,4
Arvo tilikauden lopussa	14 252,7	16 691,4
Pitkäaikainen osuus	2,7	2,7

Tilikauden 2008 aikana on lunastettu rahastosijoituksia. Rahastosijoitukset on arvostettu käypään arvoon. Osakkeet, jotka on arvostettu hankintamenoon arvoltaan 2,7 (2,7) ei odoteta myytävän lähiaikoina.

Myytavissä olevat sijoitukset sisältävät seuraavia eriä:

	2008	2007
<i>Ei-noteeratut osakkeet, euromääräiset</i>		
Yhteensä	2,7	2,7

Sijoitusten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 35. Rahoitusvaroja ei ole eräänntynyt eikä niihin ole kohdistettu arvonalentumiskirjauksia.

13 Rahavarat

	2008	2007
Käteinen raha ja pankkitilit (Rahavarat rahoituslaskelmassa)	18 382,8	26 471,9
	<u>18 382,8</u>	<u>26 471,9</u>

Rahavaroihin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään saamisiin liittyviä velvoitteitaan. Rahavarojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 35.

Rahavarojen lisäksi Tornator Oy:llä on tilikauden aikana allekirjoitettu, uusien metsämaiden hankintaan tarkoitettu pankkilainafasiliteetti. Alkuperäinen summa on 100 miljoonaa euroa, ja tilinpäätöshetkellä fasiliteetista oli nostamatta 64 miljoonaa euroa. Nostettu osuus 36 miljoonaa euroa, sekä mahdolliset uudet nostot, eräänntyvät vuonna 2014.

14 Osakepääoma ja ylikurssirahasto

Tornator Oy:llä on yksi osakesarja, joilla kaikilla osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoon. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Tornator Oy:llä on osakkeita 5 milj. kpl. Yhtiön osakkeet yhdistettiin vuonna 2007 siten, että 10 vanhalla osakkeella sai yhden uuden osakkeen. Yhtiöllä ei ole enimmäisosakemäärää.

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

	Osakkeiden lkm	Osakepääoma	Ylikurssirahasto
1.1.2007	50 000 000	50 000,0	29 995,2
osakkeiden yhdistäminen 10/1	-45 000 000		
31.12.2007	5 000 000	50 000,0	29 995,2
1.1.2008	5 000 000	50 000,0	29 995,2
31.12.2008	5 000 000	50 000,0	29 995,2

Kaikki liikkeelle lasketut osakkeet on maksettu.

Osakepääomaan on kirjattu osakkeiden nimellisarvoa vastaava määrä emoyhtiötä perustettaessa.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahastoon on merkitty osakkeiden nimellisarvon ja osakkeiden merkintähinnan erotus niissä tapauksissa, joissa osakemerkinnöistä on päätetty vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvät arvot sekä myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutokset hankintahetkestä alkaen laskennallisilla veroilla vähennettynä.

	2008	2007
Käyvän arvon rahasto	-628,7	182,0
Suojausrahasto	-12.108,2	2.742,5
<i>Yhteensä</i>	-12.736,9	2.924,5

Muuntoerot

Konsernilla on tytäryhtiöt Virossa ja Romaniassa. Yhtiöiden osakepääoma ilmoitetaan paikallisvaluutassa, joten konsernin euromääräinen oma pääoma altistuu valuuttakurssimuutoksille. Kurssimuutos kirjataan konsernissa oman pääoman muuntoeroihin.

Valuuttakurssimuutos +/-20% euroa vastaan vaikuttaa konsernin omaan pääomaan (MEUR):

	+20%	-20 %
EEK	0,8	-0,8
RON	8,1	-8,1

15 Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennalliset verot on kirjattu kaikista väliaikaisista eroista. Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2008 aikana ilman netotuksen vaikutusta, joka on tehty, kun veronsaaja

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

on sama, on seuraava:

	1.1.2008	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2008
Laskennalliset verosaamiset:				
Väliaikaiset erot				
Johdannaistrumenttien arvostaminen käypään arvoon ^(liite 9)	0,0	0,0	2 944,4	2 944,4
Romania	0,0	62,2	0,0	62,2
Etuuspohjaisten eläkkeiden kirjaaminen ^(liite 17)	26,3	-26,3	0,0	0,0
Vahvistetut tappiot	3 327,8	-3 327,8	0,0	0,0
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	3 354,1	-3 291,9	0,0	3 006,6
Laskennalliset verovelat:				
Väliaikaiset erot:				
Biologisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon ^(liite 8)	122 183,3	-5 519,2	0,0	116 664,1
Etuuspohjaisten eläkkeiden kirjaaminen ^(liite 17)	0,0	1,6	0,0	1,6
Myytävissä olevat rahoitusvarat ^(liite 12)	64,0	-64,0		0,0

	1.1.2007	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2007
Laskennalliset verosaamiset:				
Väliaikaiset erot				
Johdannaistrumenttien arvostaminen käypään arvoon ^(liite 9)	10 446,7	-10 446,7	0,0	0,0
Etuuspohjaisten eläkkeiden kirjaaminen ^(liite 17)	33,5	-7,3	0,0	26,3
Vahvistetut tappiot	0,0	3 327,8	0,0	3 327,8
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	10 480,2	-7 126,2	0,0	3 354,1
Laskennalliset verovelat:				
Väliaikaiset erot:				
Myytävissä olevat rahoitusvarat ^(liite 12)	0,0	0,0	64,0	64,0
Johdannaistrumenttien arvostaminen käypään arvoon ^(liite 9)	0,0	1 586,1	963,6	2 549,7
Laskennalliset verovelat yhteensä	77 968,6	45 800,8	1 027,6	124 797,0

Laskennalliset verosaamiset ja -velat ovat netotettu silloin, kun yhteisöllä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kirjatut erät toisiaan vastaan ja laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

	2008	2007
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	3 006,6	3 354,1
Netotettu laskennallista verovelkaa vastaan	3 006,6	3 354,1
Laskennalliset verosaamiset taseessa	0,0	0,0
Laskennalliset verovelat	116 665,7	124 797,0
Netotettu laskennallista verosaamista vastaan	-3 006,6	-3 354,1
Laskennalliset verovelat taseessa	113 659,1	121 442,9

Laskennalliset verosaamiset

	2008	2007
Laskennalliset verosaamiset jotka erääntyvät yli 12 kk kuluttua	62,2	26,3
Laskennalliset verosaamiset jotka erääntyvät 12 kk kuluessa	2 944,4	3 327,8

Laskennalliset verovelat

	2008	2007
Laskennalliset verovelat jotka erääntyvät yli 12 kk kuluttua	116 665,7	124 797,0
Laskennalliset verovelat jotka erääntyvät 12 kk kuluessa	0,0	0,0

Laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista, koska voittoja ei tulla jakamaan ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa ja koska veroseuraamusten realisoituminen ei ole todennäköistä. Tytäryhtiöissä ei ole jakamattomia voittovaroja.

16 Rahoitusvelat

	2008	2007
Pitkäaikaiset rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikainen osuus	465 575,4	436 657,5
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikainen osuus	6 988,1	6 988,1

Konsernin metsäomaisuus toimii rahoitusvelkojen vakuutena. Kts. liite 7 maa- ja metsä-alueet ja 8 biologiset hyödykkeet.

Pitkäaikaisten rahoitusvelkojen erääntyminen:

	2008	2007
alle 1 vuotta	7 000,0	7 000,0
1 - alle 2 vuotta	7 000,0	7 000,0
2-5 vuotta	21 000,0	21 000,0
Vuoden 2013 jälkeen	430 575,4	401 657,5
Yhteensä	465 575,4	436 657,5

Konsernin rahoituslainat ovat vaihtuvakorkoisia ja sopimuksen mukaiset uudelleen hinnoittelu tapahtuu tilinpäätöspäivänä seuraavan ajan kuluessa:

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

	2008	2007
6 kk tai alle	465 575,4	436 657,5

Lainojen hinnoittelu tapahtuu 6 kuukauden välein ja hinnoittelupäivät ovat vuosittain 30.6 ja 31.12. (liite 35).

Pitkäaikaisten rahoitusvelkojen efektiivisten korkokantojen painotetut keskiarvot (sisältäen lyhytaikaiset korolliset velat)

	2008	2007
	%	%
Lainat rahoituslaitoksilta	4,7	4,8

Korollisten lainojen kirjanpitoarvo vastaavat niiden käypää arvoa, koska lainojen uudelleen hinnoittelu tapahtuu tilinpäätöspäivänä. Konsernin korolliset velat ovat euromääräisiä.

17 Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuuspohjaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee. Etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä velvoitteet lasketaan käyttäen ennakoitua etuoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (project unit credit method). Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, rajamäärän ylittävältä osalta, kirjataan työntekijöiden keskimääräiselle palvelusajalle. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttokorkona vakuutusmatemaatikkojen määrittelemää ja yleisesti hyväksyttyä korkoa. Velkasitoumusten maturiteetti vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkevastuun maturiteettia.

Taseessa esitetyt erät

	31.12. 2008	31.12. 2007
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	669	841
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-593	-722
	76	119
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot / tappiot (-)	-82	-18
Taseessa esitetty velka (+)/saaminen (-)	-6	101

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Tuloslaskelmaan merkityt erät	2008	2007
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	20	19
Korkomenot	37	39
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto	-35	-38
IAS 19 laskelman mukainen eläkekustannus	22	20
Vakuutusmatemaattiset tappiot (+) ja voitot (-)	-35	-48
Kirjattava lisäkustannus (+) kustannusten vähennys (-)	-13	-28

Eläkejärjestelyyn kuuluvat varat:

	2008	2007
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden	101	129
Varojen odotettu tuotto	22	20
Vakuutusmatemaattiset tappiot (+) ja voitot (-)	-129	-48
	-6	101

Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset

	31.12. 2008	31.12. 2007
Diskonttokorko %	5,10 %	4,60 %
Varojen tuotto-odotus %	5,00 %	5,00 %
Vuotuinen, tuleva palkankorotusolettamus %	4,50 %	4,50 %
Tulevat työeläkkeiden korotukset %	2,00 %	2,00 %

Konserni ennakoi saavansa etuus pohjaisista eläkejärjestelyistä 28 tuhatta euroa tilikaudella 2009.

18 Ostovelat ja muut velat

	2008	2007
Ostovelat	731,4	300,7
Saadut ennakot	19 698,9	20 478,1
Siirtovelat		
Henkilöstöjaksotukset	1 739,6	1 474,5
Korkojaksotukset	1 749,2	1 749,2
Muut jaksotukset	62,4	11,2
Siirtovelat yhteensä	3 551,2	3 234,9
Muut velat	2 700,3	3 294,7
Ostovelat ja muut velat yhteensä	26 681,9	27 308,4

Osto- ja muiden velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 35.

19 Liikevaihdon jakautuminen

	2008	2007
Hakkuuoikeuksien myynti	65 184,8	51 969,2
Tonttien ja metsäpalstojen myynti	10 987,9	10 819,4
Metsänhoitopalveluiden myynti	636,3	676,5
<i>Yhteensä</i>	76 809,0	63 465,1

20 Liiketoiminnan muut tuotot

	2008	2007
Maa-ainesmyynti	751,6	521,4
Maa-aluevuokrat	673,7	1 306,3
Muut	736,2	729,1
<i>Yhteensä</i>	2 161,4	2 556,8

21 Materiaalit ja palvelut

	2008	2007
Tavarat ja palvelut		
Ostot	1 238,4	1 202,3
Ulkopuoliset palvelut	7 676,2	3 092,7
<i>Yhteensä</i>	8 914,5	4 295,0

Ulkopuoliset palvelut ovat lähinnä metsäkoneyrittäjien palveluita. Tavarat ovat lähinnä taimia ja siemeniä.

22 Henkilöstökulut

	2008	2007
Palkat	5 637,5	5 321,9
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	1 123,0	975,7
Eläkekulut - etuuspohjaiset järjestelyt ^(liite 17)	-13,0	-28,0
Sosiaalikulut	325,8	338,3
<i>Yhteensä</i>	7 073,3	6 607,9

23 Poistot ja arvonalentumiset

	2008	2007
Poistot aineellisesta ja aineettomista omaisuudesta		
Rakennukset ^(liite 7)	8,8	8,8
Koneet ja kalusto ^(liite 7)	79,7	100,5
Tiet ja ojat ^(liite 7)	739,3	742,4
Atk-ohjelmat ^(liite 6)	89,0	87,6
Poistot yhteensä	917,0	939,5

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

24 Liiketoiminnan muut kulut

	2008	2007
Vuokratulot (muut vuokrasopimukset)	271,1	250,4
muut kulut*	4 554,9	2 373,4
<i>Yhteensä</i>	4 826,0	2 623,8

* Muut kulut koostuvat useista eristä, jotka yksittäisinä eivät ole olennaisia.

25 Rahoitustuotot ja –kulut

	2008	2007
Korkotuotot		
Pankkitalletukset	933,0	650,4
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoan arvostetuista lainoista		
Lainat	-22 645,9	-22 665,5
Korkojohdannaiset ^(liite 9)	-1 062,3	6 100,3
Kurssivoitot/tappiot	0,0	0,0
Rahoituskulut – netto	-22 775,2	-15 914,8

26 Tuloverot

Verokulun osatekijät

	2008	2007
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-6 321,8	-7,4
Edellisten tilikausien verot		
Laskennallisten verojen muutos	2 230,7	-52 927,1

Verokulun täsmäytyslaskelma

	2008	2007
Voitto ennen veroja	15 589,6	203 950,8
Vero laskettuna 26 %-verokannalla	-4 053,3	-53 027,2
Vähennyskelvottomat kulut	-20,4	-17,9
Edellisten tilikausien verot	0,0	7,4
Ulkomaan yhtiöiden erilaiset verokannat	-17,4	0,0
Verovapaat tulot	0,0	110,6
Verokulut tuloslaskelmassa	-4 091,1	-52 927,1

Laskennalliset verosaamiset ja verovelat on laskettu käyttäen 26 % verokantaa.

Painotettu keskimääräinen verokanta on 26 % (26 %).

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

27 Osingot

Vuonna 2008 maksetut osingot olivat 15 miljoonaa euroa (osinko oli 3,00 euroa osaketta kohti. Osakekohtainen osinko on muutettu vastaamaan osakkeiden lukumäärää 31.12.2007).

Hallitus on esittänyt, että vuoden 2008 tuloksen perustella maksetaan osinkoa maksimissaan 5,0 miljoonaa euroa (1,00 euroa osaketta kohti). Esitetystä osingosta syntyvää velkaa ei ole kirjattu tähän tilinpäätökseen.

28 Lähipiiritapahtumat

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

Johdon työsuhde-etuudet

	2008	2007
Johtoryhmän (sis. toimitusjohtaja) palkat sivukuluineen ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	762,5	775,7
Hallituksen palkkiot	27,6	27,0

Emoyhtiön osakkeista omistaa Stora Enso -konserni 41 %, mikä tuottaa Stora Ensolle huomattavan vaikutusvallan Konsernissä. Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat

	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
2008	61 600,0	-	-	18 100,0
2007	51 900,0	-	-	19 300,0

Lähipiiriliiketapahtumat ovat toteutuneet samoilla ehdoilla kuin riippumattomien osapuolten väliset liiketoimet.

29 Tytäryhtiöt 31.12.2008

SC Tornator SRL	100 % Romania
Tornator Timberland Estonia Oü	100 % Viro
Oituz Private Forest District SRL	100 % Romania

30 Ehdolliset varat ja velat sekä annetut sitoumukset

Muita vuokrasopimuksia koskevat sitoumukset, missä konserni on vuokralle ottajana. Konserni vuokraa toimistotiloja, koneita ja autoja ei-purettavissa olevilla muilla vuokrasopimuksilla.

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

	2008	2007
Yhden vuoden kuluessa	188,8	237,8
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	36,9	94,6
Yli viiden vuoden kuluessa	0,0	0,0

31 Muut omasta puolesta annetut vakuudet

Konserni on pantanut metsäomaisuutta velkojen vakuudeksi. (Liitetieto 16). Velkojen vakuudeksi on pantattu maa-alueita ja biologisia hyödykkeitä yhteensä 877,5 milj. euroa.

32 Oikeudenkäynnit

Konsernilla ei ollut vireillä oikeudenkäyntejä tilikauden aikana.

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

33 Rahoitusvarojen ja velkojen luokittelu

**RAHOITUSVAROJEN- JA VELKOJEN
 LUOKITTELU 31.12.2008**

	Suojauslas- kennassa olevat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	Myytävissä olevat	Lainat ja saamiset	Jaksotettuun hankintameno	Käypä arvo
Rahoitusvarat						
Korkorahasto			14 250,0			14 250,0
Myyntisaamiset ja muut				1 053,5		1 053,5
Johdannaiset						0,0
Noteeraamattomat osakkeet			2,7			2,7
Rahavarat				18,4		18,4
Yhteensä						15 324,6
Rahoitusvelat						
Korolliset rahoitusvelat				472 563,5		472 563,5
Johdannaiset	10 262,2	1 062,3				11 324,5
Ostovelat ja muut velat					26 681,9	26 681,9
Käypä arvo yhteensä						510 569,9
Kirjanpitoarvo yhteensä						510 569,9

31.12.2007

	Suojauslas- kennassa olevat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	Myytävissä olevat	Lainat ja saamiset	Jaksotettuun hankintameno	Käypä arvo
Rahoitusvarat						
Korkorahasto			16 671,4			16 671,4
Myyntisaamiset ja muut				689,2		689,2
Johdannaiset	3 705,4	6 100,9				9 806,3
Noteeraamattomat osakkeet			2,7			2,7
Rahavarat				26 471,9		26 471,9
Yhteensä						53 641,5
Rahoitusvelat						
Korolliset rahoitusvelat				443 645,6		443 645,6
Johdannaiset						
Ostovelat ja muut velat					27 308,4	27 308,4
Käypä arvo yhteensä						470 954,0
Kirjanpitoarvo yhteensä						470 954,0

34 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöspäivän jälkeen ei ole tunnistettu olennaisia tapahtumia.

35 Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot

Alla on esitetty konsernin käyttämät käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

rahoitusinstrumenteista. Lisäksi taulukossa esitetään yksityiskohtaisesti kunkin erän käyvät arvot ja kirjanpitoarvot, jotka vastaavat konsernitaseen arvoja.

milj. Euroa	Liitetieto	Kirjan- pitoarvo 2008	Käypä arvo 2008	Kirjan- pitoarvo 2007	Käypä arvo 2007
Rahoitusvarat					
Myytävissä olevat rahoitusvarat	13	14,2	14,2	16,7	16,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset	12	1,1	1,1	0,7	0,7
Rahavarat	14	18,4	18,4	26,5	26,5
Korkojohdannaiset	10	0,0	0,0	9,8	9,8
– joista suojausinstrumenteiksi määritetty	10	0,0	0,0	3,7	3,7
Rahoitusvelat					
Pankkilainat	17	407,6	407,6	378,6	378,6
Debentuurilaina	17	65,0	65,0	65,0	65,0
Ostovelat ja muut velat	19	29,0	29,0	27,3	27,3
Korkojohdannaiset	10	11,3	11,3		
- joista suojausinstrumenteiksi määritelty		10,3	10,3		

Taulukossa esitettyjen rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja määritettäessä on käytetty seuraavia hintanoteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja:

Johdannaiset

Koronvaihtosopimusten käyvissä arvoissa on käytetty vastapuolen hintanoteerausta, jota on verrattu tilinpäätöspäivän markkinakorkoihin ja muuhun markkinainformaatioon. Käyvät arvot vastaavat niitä hintoja, jotka konserni joutuisi maksamaan tai saisi, jos se purkaisi johdannaissopimuksen.

Myytävissä olevat rahavarat

Myytävissä olevat rahavarat koostuvat pääosin kotimaisista sijoitusrahasto-osuuksista sekä suomalaisista noteeraamattomista osakkeista. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu hankintamenuun, koska niiden arvostaminen käypään arvoon, arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista. Sijoitusten käypä arvo ei ole ollut määritettävissä luotettavasti ja arvio vaihtelee merkittävästi tai vaihteluvälille sijoittuvien erilaisten arvioiden todennäköisyydet eivät ole kohtuullisesti määritettävissä ja käytettävissä käyvän arvon arvioimiseen. Käypään arvoon kirjatut rahoitusvarat ovat joko jälkimarkkinakelpoisia tai niiden arvostuksessa on käytetty vastapuolen tilinpäätöspäivän ostokurssia, joka on lisäksi testattu yleisesti käytetyillä arvostusmenetelmillä saatavissa olevia markkinanoteerauksia käyttäen.

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Muiden kuin johdannaissopimuksiin perustuvien saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

Rahalaitoslainat

Velkojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa lainaa ulkopuolelta tilinpäätöshetkellä. Kokonaiskorko muodostuu riskittömästä korosta ja yrityskohtaisesta riskipreemiosta. Lainojen uudelleen hinnoittelupäivä on 31.12 (liite 16), joten lainojen kirjanpitoarvot vastaavat markkina-arvoja.

Ostovelat ja muut velat

Ostovelkojen ja muiden velkojen, kuten siirtovelkojen, alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

36 Yrityshankinnat

Konserni on 3.12.2008 hankkinut omistukseensa 100 % Oituz Private Forest District S.R.L:n osakekannan, jolloin konserni sai määräysvallan yhtiössä. Yhtiö harjoittaa metsänhoitoa Romaniassa. Hankitun yhtiön liikevaihto ajalta 1.12 – 31.12.2008 oli 64,3 tuhatta ja tulos 2,6 tuhatta euroa. Jos hankinta olisi tapahtunut 1.1.2008, konsernin liikevaihdon lisäys olisi ollut 522,3 tuhatta ja tuloksen lisäys 179,6 tuhatta euroa. Luvut on laskettu käyttäen konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Hankittu nettovarallisuus ja edullinen kauppa:

Hankintameno:

- Käteisvarat	0,3 tuhatta euroa
- välittömät hankinnasta johtuvat menot	
Hankintameno yhteensä	0,3 tuhatta euroa

Edullisesta kaupasta syntynyt voitto 0,2 milj.euroa on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Hankinnasta johtuvat varat ja velat 1.12.2008 ovat seuraavat:

'000 euroa	Käypä arvo	Hankinnan kohteen kirja-arvo
Aineettomat oikeudet	0,2	0,2
Rakennukset	217,9	217,9
Koneet ja laitteet	2,6	2,6
Saamiset	175,5	175,5
Varasto	5,4	5,4

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Rahat ja pankkisaamiset	60,4	60,4
<u>Velat</u>	<u>-276,0</u>	<u>-276,0</u>
Hankittu nettovarallisuus	186,0	186,0

Hankinnasta aiheutuva rahavirta

Rahana maksettu kauppahinta	0,3
<u>Hankitun tytäryrityksen rahavarat</u>	<u>-60,4</u>
Hankinnasta johtunut rahavirta	-60,1

TORNATOR OY

TASEKIRJA TILIKAUDELTA 1.1.-31.12.2008

Sivu:

Tilinpäätös	
Tuloslaskelma	1
Tase	2-3
Rahoituslaskelma	4
Liitetiedot	5-11
Luettelo kirjanpitokirjoista ja säilytystavoista	12

TORNATOR OY

TULOSLASKELMA, EUR	Viite	1.1.-31.12.2008	1.1.-31.12.2007
Liikevaihto		65,820,326.74	52,626,007.33
Liiketoiminnan muut tuotot	1	12,102,294.48	12,564,745.22
Materiaalit ja palvelut	2	-5,812,587.68	-3,789,490.97
Henkilöstökulut	3	-7,077,430.88	-6,607,926.04
Poistot	4	-1,250,930.86	-1,082,023.09
Liiketoiminnan muut kulut	5	-4,797,534.57	-3,530,413.64
Liikevoitto		58,984,137.23	50,180,898.81
Rahoitustuotot ja -kulut	6	-22,324,730.58	-62,077,268.65
Voitto ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja		36,659,406.65	-11,896,369.84
Verot		-9,495,092.40	3,193,167.84
Tilikauden voitto		<u>27,164,314.25</u>	<u>-8,703,202.00</u>

TORNATOR OY

TASE, EUR

VASTAAVAA	Viite	2008-12-31	2007-12-31
PYSYVÄT VASTAAVAT	8		
Aineettomat hyödykkeet		4,313,640.52	1,748,646.82
Aineelliset hyödykkeet		568,977,269.49	562,459,689.34
Sijoitukset			
Muut sijoitukset		<u>49,082,526.14</u>	<u>1,413,864.72</u>
Pysyvät vastaavat yhteensä		622,373,436.15	565,622,200.88
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus		11,076.58	32,137.09
Pitkäaikaiset saamiset	9	22,838.61	3,242,039.61
Lyhytaikaiset saamiset	10		
Myyntisaamiset		730,708.84	354,004.82
Saamiset konserniyrityksiltä		0.00	21,906.49
Muut saamiset		30,649.29	14,563.08
Siirtosaamiset		<u>182,798.76</u>	<u>301,635.38</u>
		944,156.89	692,109.77
Rahat ja pankkisaamiset		31,641,091.30	42,877,126.77
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		<u>32,619,163.38</u>	<u>46,843,413.24</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>654,992,599.53</u>	<u>612,465,614.12</u>

TORNATOR OY

TASE, EUR

VASTATTAVAA	Viite	2008-12-31	2007-12-31
OMA PÄÄOMA			
	11		
Osakepääoma		51,836,213.00	51,836,213.00
Ylikurssirahasto		0.00	0.00
Vararahasto		0.00	0.00
Svop-rahasto		4,076,056.06	4,086,061.31
Edellisten tilikausien voitto		31,010,870.56	54,714,072.56
Tilikauden voitto		<u>27,164,314.25</u>	<u>-8,703,202.00</u>
Oma pääoma yhteensä		114,087,453.87	101,933,144.87
Pakolliset varaukset			
	12	3,205,351.00	3,505,861.00
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikaiset velat			
	13		
Lainat rahoituslaitoksilta		402,000,000.00	373,000,000.00
Debentuurilaina		65,000,000.00	65,000,000.00
Laskennalliset verovelat		<u>34,694,462.02</u>	<u>34,714,740.66</u>
		501,694,462.02	472,714,740.66
LYHYTAIKAISET VELAT			
	10		
Pitkäaikaisen lainan lyhytaikainen osuus		7,000,000.00	7,000,000.00
Saadut ennakot		19,698,896.26	20,478,110.45
Ostovelat		704,783.39	300,159.26
Muut velat		2,697,772.48	3,298,654.01
Velat konserniyrityksille		0.00	0.00
Siirtovelat		<u>5,903,880.51</u>	<u>3,234,943.87</u>
		36,005,332.64	34,311,867.59
Vieras pääoma yhteensä		537,699,794.66	507,026,608.25
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>654,992,599.53</u>	<u>612,465,614.12</u>

RAHOITUSLASKELMA	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirta:		
Myyntistä saadut maksut	63,385,701.44	63,223,606.85
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	2,247,540.14	2,068,779.21
Maksut liiketoiminnan kuluista	-17,330,556.24	-14,513,221.17
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	48,302,685.34	50,779,164.89
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-22,468,660.68	-71,650,591.63
Saadut korot liiketoiminnasta	924,295.53	612,132.18
Timberland fuusio	0.00	472,528.28
Maksetut välittömät verot	-3,948,800.04	609,296.84
Liiketoiminnan rahavirta (A)	22,809,520.15	-19,177,469.44
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-11,225,885.45	-4,691,499.57
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	11,504,880.13	13,052,478.18
Investoinnit muihin sijoituksiin	-47,600,000.00	-1,401,136.00
Investointien rahavirta (B)	-47,321,005.32	6,959,842.61
Rahoituksen rahavirta:		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	1,450,886.35	-6,348,949.55
Pitkäaikaisten lainojen muutos	29,000,000.00	67,974,884.91
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-15,000,000.00	-53,000,000.00
Rahoituksen rahavirta (C)	15,450,886.35	8,625,935.36
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	-9,060,598.82	-3,591,691.47
Rahavarat tilikauden alussa	26,451,732.76	30,043,424.23
Rahavarat tilikauden lopussa	17,391,133.94	26,451,732.76

LIITETIEDOT 31.12.2008

Tornator Oy toimii Tornator Timberland -konsernin emoyhtiönä.
Yhtiön kotipaikka on Imatra.

Tornator Timberland -konsernin tilinpäätöksen jäljennökset ovat saatavissa Tornator Oy:n toimistosta Napinkuja 3 C, 55100 Imatra.

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Tilinpäätös on laadittu noudattaen kirjanpitolakia 1336/1997 sekä osakeyhtiölakia 624/2006.

1 Pysyvien vastaavien arvostus

Aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella. Poistosuunnitelma on sama kuin edellisenä vuonna.

Poistoajat ovat:

Rakennukset ja rakennelmat	7 - 20 vuotta
Koneet ja kalusto	3 - 5 vuotta

2 Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

3 Pitkävaikutteiset menot

Kolmen tai useamman vuoden ajan tuloa kerryttävät menot on aktivoitu pitkävaikutteisina menoina ja poistetaan 5 - 10 vuoden aikana.

4 Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kirjanpitoon tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöksessä valuuttamääräiset saatavat ja velat taseessa arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Liiketapahtumien kurssierot kirjataan vastaaville tuloslaskelmatileille liikevoiton yläpuolelle. Rahoituksen liittyvien erien kurssierot kirjataan nettomääräisenä rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

5 Eläkkeet

Yhtiön henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

6 Laskennalliset verot

Laskennallinen verovelka tai -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioitun todennäköisen saamisen suuruisena.

TORNATOR OY

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	1.1.-31.12.2008	1.1.-31.12.2007
1 Liiketoiminnan muut tuotot		
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	10,126,594.80	10,007,951.02
Maa-ainesten myyntituotot	751,584.68	521,405.10
Suojelualuekorvaukset	0.00	0.00
Maa-alueiden vuokratuotot	475,057.16	1,306,276.14
Muut	749,057.84	729,112.96
	<u>12,102,294.48</u>	<u>12,564,745.22</u>
2 Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet	1,238,353.63	1,202,290.94
Varaston muutos	21,060.51	7,017.39
Ulkopuoliset palvelut	4,553,173.54	2,580,182.64
	<u>5,812,587.68</u>	<u>3,789,490.97</u>
3 Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	5,641,674.14	5,321,923.99
Eläkekulut	1,123,054.75	975,735.61
Muut henkilösivukulut	312,701.99	310,266.44
	<u>7,077,430.88</u>	<u>6,607,926.04</u>
Johdon palkat ja palkkiot		
Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja	198,699.05	240,985.99
Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin		
Toimihenkilöitä	59	59
Työntekijöitä	129	129
Yhteensä	<u>188</u>	<u>188</u>
4 Suunnitelman mukaiset poistot		
Muista pitkävaikutteisista menoista	1,162,351.81	972,636.84
Rakennuksista	8,822.45	8,822.45
Koneista ja kalustosta	79,756.60	100,563.80
	<u>1,250,930.86</u>	<u>1,082,023.09</u>
5 Liiketoiminnan muut kulut		
Muut henkilöstökulut	1,998,250.43	1,842,635.53
ATK- ja toimistokulut	830,042.96	927,318.95
Muut palvelut	1,438,956.38	450,223.91
Muut	530,284.80	310,235.25
	<u>4,797,534.57</u>	<u>3,530,413.64</u>
6 Rahoitustuotot ja -kulut		
Korko- ja rahoitustuotot muilta		
Konserniyrityksiltä	130,987.61	288.89
Muilta	871,455.95	623,853.34
	<u>1,002,443.56</u>	<u>624,142.23</u>

TORNATOR OY

	1.1.-31.12.2008	1.1.-31.12.2007
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Konserniyrityksille	0.00	1,706,970.04
Muille	<u>23,325,917.09</u>	<u>60,994,440.84</u>
Korkokulut yhteensä	23,325,917.09	62,701,410.88

TASEEN LIITETIEDOT	2008-12-31	2007-12-31
8 Pysyvät vastaavat		
Lainanjärjestelymenot		
Kirjanpitoarvo 1.1.	1,354,431.50	0.00
Lisäykset	250,000.00	1,497,001.40
	<u>1,604,431.50</u>	<u>1,497,001.40</u>
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	-168,450.14	-142,569.90
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>1,435,981.36</u>	<u>1,354,431.50</u>
ATK-ohjelmat		
Kirjanpitoarvo 1.1.	94,391.66	150,358.62
Lisäykset	280,429.81	12,137.71
	<u>374,821.47</u>	<u>162,496.33</u>
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	-89,044.49	-68,104.67
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>285,776.98</u>	<u>94,391.66</u>
Lannoitus		
Kirjanpitoarvo 1.1.	299,823.66	0.00
Lisäykset	2,457,528.88	319,352.29
	<u>2,757,352.54</u>	<u>319,352.29</u>
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	-165,470.36	-19,528.63
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>2,591,882.18</u>	<u>299,823.66</u>
Maa- ja vesialueet		
Kirjanpitoarvo 1.1.	556,707,378.65	556,776,783.14
Lisäykset	7,810,863.24	8,862,755.46
Vähennykset	-2,141,682.88	-8,932,159.95
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>562,376,559.01</u>	<u>556,707,378.65</u>
Tie ja ojat		
Kirjanpitoarvo 1.1.	3,169,778.75	3,454,920.30
Lisäykset	914,932.27	457,292.09
	<u>4,084,711.02</u>	<u>3,912,212.39</u>
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	-739,386.82	-742,433.64
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>3,345,324.20</u>	<u>3,169,778.75</u>
Rakennukset ja rakennelmat		
Kirjanpitoarvo 1.1.	95,247.90	104,070.35
Lisäykset	0.00	0.00
	<u>95,247.90</u>	<u>104,070.35</u>
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	-8,822.45	-8,822.45
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>86,425.45</u>	<u>95,247.90</u>
Koneet ja kalusto		
Kirjanpitoarvo 1.1.	164,725.75	182,011.67
Lisäykset	66,625.86	101,274.34
Vähennykset	-3,500.00	-17,996.46
	<u>227,851.61</u>	<u>265,289.55</u>
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	-79,756.60	-100,563.80
Kirjanpitoarvo 31.12.	<u>148,095.01</u>	<u>164,725.75</u>
Keskeneräiset hankinnat		
Keskeneräiset hankinnat 31.12.	3,020,865.82	2,322,558.29

TORNATOR OY

Osakkeet		2008-12-31		2007-12-31
	omistusosuus	Kirjanpitoarvo		Kirjanpitoarvo
Konserniyhtiöt				
Tornator Finance Plc	99.9 %	0.00		10,005.25
Tornator Timberland Estonia Oü	100.0 %	4,725,846.00		1,401,136.00
S.C Tornator S.R.L.	100.0 %	43,678,666.67		0.00
Muut				
Taimi-Tapio Oy	6,29%	Nimellisarvo	Kpl	Kirjanpitoarvo
Oy Svenska Gården Ab	1,43%	1 €	200	0.17
				2,723.30
9 Laskennalliset verosaamiset		2008-12-31		2007-12-31
Verosaaminen tilikauden tappiosta		0.00		3,220,018.00

TORNATOR OY

	2008-12-31	2007-12-31
10 Saamiset ja velat konserniyhtiöt		
Tornator Timberland Estonia Oü		
Pitkäaikaiset lainasaamiset	675,290.00	0.00
Lyhytaikaiset lainasaamiset	0.00	20,000.00
Muut lyhytaikaiset saamiset	0.00	1,617.60
Siirtosaamiset	51,004.50	288.89
11 Oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	51,836,213.00	51,836,213.00
Osakepääoma 31.12.	51,836,213.00	51,836,213.00
Ylikurssirahasto 1.1.	0.00	36,621,495.80
Ylikurssirahasto 31.12.	0.00	0.00
Vararahasto 1.1.	0.00	18,092,576.76
Vararahasto 31.12.	0.00	0.00
Omien osakkeiden rahasto 1.1.	4,086,061.31	0.00
Omien osakkeiden rahasto 31.12.	4,076,056.06	4,086,061.31
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	46,010,870.56	58,323,824.34
Osingonjako	-15,000,000.00	-3,609,751.78
Ennako-osinko	0.00	0.00
Ed. tilikausien voitto	31,010,870.56	54,714,072.56
Tilikauden tulos	27,164,314.25	-8,703,202.00
Oma pääoma yhteensä	114,087,453.87	101,933,144.87
12 Pakolliset varaukset		
Uudistusalojen metsitysvaraus	3,205,351.00	3,505,861.00

TORNATOR OY

13 Pitkäaikainen vieras pääoma	2008-12-31	2007-12-31
Lainat rahoituslaitoksilta	402,000,000.00	373,000,000.00
Debentuurilaina	65,000,000.00	65,000,000.00
	<u>467,000,000.00</u>	<u>438,000,000.00</u>
Nostettavissa olevat rahoituslaitoslainat: Syndikoitu, kommitoitu luottofasiliteetti. Nostoaika 31.12.2009 asti, eräännyty 4/2014.	64,000,000.00	0.00
14 Laskennalliset verovelat		
Verovelka fuusiotappiosta	35,733,871.00	35,611,382.00
Verosaaminen pakollisesta varauksesta	-818,508.71	-896,641.34
Verosaaminen sijoitusten arvonalenemisesta	-220,900.27	0.00
	<u>34,694,462.02</u>	<u>34,714,740.66</u>
15 Siirtovelkojen olennaiset erät		
Palkat sosiaalikuluneen	1,739,601.46	1,474,543.45
Korot	1,737,238.75	1,749,198.75
Verot	2,352,777.00	6,224.00
	<u>5,829,617.21</u>	<u>3,223,742.20</u>
16 Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöön		
Lainat rahalaitoksilta	409,000,000.00	380,000,000.00
Pitkäaikaiset lainat konserniyrityksiltä	0	0.00
Annetut kiinnitykset	603,616,000.00	503,703,000.00
17 Vastuusitoumukset ja muut vastuut		
Leasingvastuut		
Leasingvastuut vuonna 2009	54,822.79	43,508.29
Leasingvastuut vuoden 2009 jälkeen	100,281.28	84,592.21
Käyttöleasingin vuotuiset leasingmaksut esitetään vuokrakuluina. Leasingsopimukset ovat pääsääntöisesti viiden vuoden leasingsopimuksia, joihin ei liity lunastusehtoja.		

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA SÄILYTYSTAVOISTA

Tasekirja	Erikseen sidottuna
Päivä- ja pääkirja	CD-rom
Reskontraerittelyt	CD-rom
Palkkakirjanpidon tositteet	CD-rom
Ostoreskontratositteet	CD-rom
Myyntireskontratositteet	CD-rom
Muistiotositteet	CD-rom
Pankkitositteet	CD-rom

TORNATOR OY
Konsernitilinpäätös 31.12.2008
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 12. päivänä helmikuuta 2009

Kalevi Hemilä
hallituksen puheenjohtaja

Mikko Koivusalo

Pekka Korhonen

Hannu Ryöppönen

Esko Torsti

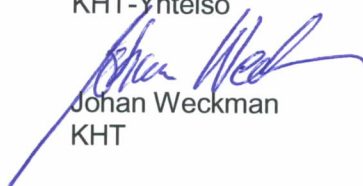
Arto Huurinainen
toimitusjohtaja

TILINTARKASTAJIEN MERKINTÄ

Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti.
Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä 12. päivänä helmikuuta 2009

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-Yhteisö

Johan Weckman
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Tornator Oy:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Tornator Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.– 31.12.2008. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsitksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

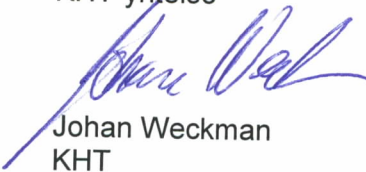
Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 12. helmikuuta 2009

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Johan Weckman
KHT